

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
31 mei 2023
Ons kenmerk
Cft 202300046
Pagina
1/6

Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlage

-

Onderwerp
Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2023

Geachte heer Irion,

Op 17 mei 2023 ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) over het eerste kwartaal van 2023. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op deze UR. Een afschrift van dit schrijven wordt aan de Staten en aan de minister-president van Sint Maarten verstuurd.

Toetsingskader

Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) ontvangt het Cft de UR uiterlijk op 15 mei 2023, zes weken na afloop van het eerste kwartaal. Het toetsingskader voor de beoordeling van de UR wordt gevormd door de Rft, aangevuld met de aanwijzing die de Rijksministerraad (RMR) in september 2015 heeft gegeven aan het bestuur van Sint Maarten.¹

Oordeel

Het eerste kwartaal van 2023 ontwikkelde zich boven verwachting ten opzichte van de vastgestelde begroting 2023 (hierna: begroting). De eerste UR toont een overschot op de gewone dienst van ANG 44 miljoen. Het resultaat valt daarmee ANG 25 miljoen hoger uit dan Sint Maarten begrootte voor het eerste kwartaal. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een onderbesteding op de post goederen en diensten en een hogere realisatie van de belastingbaten en de overige baten. Sint Maarten verwacht op basis van dit resultaat in 2023 een overschot op de gewone dienst van ANG 3 miljoen. Het Cft kan niet beoordelen of dit realistisch is.

---

¹ Staatsblad 2015, Besluit van de 30e oktober 2015 tot afkondiging van het Besluit van 8 september 2015 houdende het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Sint Maarten tot het oplossen van de ontstane betalingsachterstanden, de compensatie van gerealiseerde tekorten op de gewone dienst in periode 2010-2014, het in de begroting 2015 en de meerjarenbegroting volledig opnemen van de zorg- en pensioenuitgaven en het nemen van maatregelen ten behoeve van een houdbaar pensioen- en sociale zekerheidsstelsel. De RMR heeft op 18 april 2019 besloten tot verlenging van de aanwijzing, maar over de nieuwe termijnen heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.

Voor een realistische beoordeling is een juiste toerekening van baten aan de juiste batensoort noodzakelijk, evenals een toelichting op de extra baten uit de belastingcompliance.

Het cumulatieve tekort van de Ziektekostenverzekering (ZV), de Ongevallenverzekering (OV) en het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden (FZOG) bedroeg eind 2021 ANG 345 miljoen. De meerjarenbegroting van alle sociale fondsen bij de SZV laat vooralsnog tot en met 2029 tekorten zien. Het Cft adviseert Sint Maarten om vaart te maken met de hervormingen om de financiële houdbaarheid van de fondsen te garanderen. Het Cft heeft Sint Maarten bij de vierde UR 2022 verzocht om de zienswijze op de status van de schuld van de zorgfondsen aan de andere fondsen, en of daaruit volgt dat de schuld toegerekend zal worden aan de overheidsschuld.² Het Cft verzoekt Sint Maarten om dit alsnog bij de tweede UR op te nemen.

Het Cft verzoekt Sint Maarten om ieder kwartaal een update te geven over de actuele stand van zaken van verbeterprojecten en lopende acties, waaronder eerder aanbevelingen van het Cft. Dit betreft onder andere de invoering van een additionele toeristenbelasting (visitor entry tax), de status van de inning van achterstallige fees, de status van de verbeterplannen financieel beheer, de hervormingen met betrekking tot de zorg- en sociale fondsen en de vaststelling van de collectieve sector voor 2024 en 2025.

Toelichting

Gewone dienst

In tabel 1 is de realisatie van de baten en lasten van de gewone dienst voor de eerste kwartalen van 2016, 2019, 2022 en 2023 weergegeven. Tevens zijn de begrote baten en lasten voor het eerste kwartaal van 2023 en het jaar 2023 weergegeven.

Baten

Het resultaat over het eerste kwartaal is ANG 25 miljoen hoger dan begroot door Sint Maarten. Dit is toe te schrijven aan ANG 9 miljoen hogere belastingbaten, ANG 8 miljoen hogere overige baten en ANG 7 miljoen lagere gerealiseerde lasten voor goederen en diensten. Sint Maarten geeft aan dat de hogere belastingbaten deels zijn toe te wijzen aan een sterker dan verwacht herstel van de economie en deels aan de uitvoering van de projecten die samenhangen met de uitvoering van de maatregelen opgenomen in de uitvoeringsagenda van het Landspakket, zoals het wegwerken van achterstanden en het versneld innen van achterstallige belastingen.³ Een toewijzing van de toename van de belastingbaten in concrete bedragen naar oorzaak ontbreekt in de UR. In vergelijking met het eerste kwartaal 2016, voor de orkanen Irma en Maria in 2017, realiseerde Sint Maarten ANG 27 miljoen hogere baten. In vergelijking met het pre-coronajaar 2019 realiseerde Sint Maarten ANG 45 miljoen hogere baten.

---

² Cft, kenmerk Cft 202300022, Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 1 maart 2023.

³ Landspakket Sint Maarten, uitvoeringsagenda 1 april – 30 juni 2023.

De post overige baten bestaat uit baten uit casinocontrollers, erfpacht en overig. Een groot gedeelte van deze post bestaat uit baten die nog niet zijn toegerekend aan de juiste belasting- en vergunningsoorten. Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat bij banktransacties omschrijvingen zijn wegvallen of onvolledig zijn. Sint Maarten geeft aan dat het probleem met de omschrijvingen van overboekingen in 2023 opgelost moet zijn. Het Cft verzoekt Sint Maarten om dit proces te bespoedigen.

Omdat de toename van de belastingbaten niet wordt toegerekend aan de oorzaken en de toerekening van baten aan de juiste batensoort onvolledig is, wordt de beoordeling van realisatie versus begroting belemmerd.

Tabel 1: Overzicht realisatie en begroting gewone dienst (in miljoenen ANG)⁴

	1^e UR 2016	1^e UR 2019	1^e UR 2022	1^e UR 2023	Q1 budget	VB 2023
Baten	129	112	122	157	139	496
Belastingen	110	91	91	127	118	411
Vergunningen	3	5	3	4	5	17
Licenties en concessies	11	11	10	14	12	43
Ontvangen bijdragen en subsidies	-	-	-	-	1	2
Overige baten	6	5	19	12	4	22
Lasten	104	108	110	113	120	496
Personeelslasten	48	51	49	49	50	215
Goederen en diensten	20	22	24	25	31	127
Sociale voorzieningen	5	7	7	9	8	31
Afschrijving	3	3	3	3	3	11
Subsidies	23	25	24	23	25	97
Studiebeurzen	2	1	2	1	1	3
Bank- en rentelasten	3	-	3	3	3	12
Resultaat	25	4	12	44	19	0

Bron: eerste uitvoeringsrapportages van 2016, 2019, 2022, 2023 en de vastgestelde begroting 2023.

Lasten

Sint Maarten realiseerde tot en met het eerste kwartaal van 2023 ANG 113 miljoen aan lasten. De lasten liggen daarmee ANG 3 miljoen hoger dan in het eerste kwartaal van 2022.

Personeelslasten

In het eerste kwartaal van 2023 realiseerde Sint Maarten ANG 49 miljoen aan totale personeelslasten. In 2016 was dit ANG 48 miljoen.

⁴ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

Opvallend is dat de brutosalarissen in het eerste kwartaal 2023 ANG 3 miljoen lager liggen in vergelijking met het eerste kwartaal 2016. De lasten van de overheidsziektekostenregeling (OZR) daarentegen zijn in het eerste kwartaal van 2023 ANG 9 miljoen ten opzichte van ANG 4 miljoen in het eerste kwartaal 2016. De stijging van OZR lasten wordt toegeschreven aan hogere zorglasten.

Goederen en diensten

Sint Maarten realiseerde tot en met het eerste kwartaal van 2023 ANG 25 miljoen aan lasten voor goederen en diensten. Dit is ANG 7 miljoen lager dan Sint Maarten begrootte en ANG 5 miljoen lager dan in 2016. Sint Maarten geeft aan dat dit wordt veroorzaakt door het niet uitvoeren van diverse projecten, omdat de begroting 2023 pas op 31 maart 2023 is vastgesteld. Sint Maarten verwacht in de komende kwartalen de onderbesteding in te lopen.

Kapitaaldienst

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de kapitaaldienst van de eerste kwartalen van 2016, 2019, 2022 en 2023. Tevens zijn de begrote baten en lasten voor 2023 weergegeven.

Tabel 2: Overzicht realisatie kapitaaldienst (in miljoenen ANG)⁵

	1 ^e UR 2016	1 ^e UR 2019	1 ^e UR 2022	1 ^e UR 2023	VB 2023
Ontvangsten	30	3	3	4	424
Bijdragen	-	-	-	-	29
Opname geldlening	-	-	-	-	61
Eigen middelen	-	-	-	-	6
Afschrijving	-	3	3	4	11
Herfinanciering	-	-	-	-	316
Uitgaven	1	4	1	2	424
Aflossing leningen o/g	-	-	-	-	329
Studieleningen	-	2	1	2	5
Investeringen	-	2	-	-	90
Begrotingsuitvoering	-	-	-	-	-
Saldo	29	-1	2	2	0

Bron: eerste uitvoeringsrapportages van 2016, 2019, 2022, 2023 en de vastgestelde begroting 2023.

Sint Maarten is voornemens om een kapitaallening aan te trekken via de lopende inschrijving om investeringen te bekostigen. Wanneer dit proces is afgerond verwacht Sint Maarten te starten met de voorgenomen investeringen. Het Cft vraagt Sint Maarten om uiterlijk bij de tweede UR de investeringsplanning voor het jaar 2023 op te nemen.

⁵ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

Financieel beheer

In de eerste UR wordt een beperkte update gegeven over de voortgang van de verbetering van het financieel beheer. Het Cft verzoekt Sint Maarten om vanaf de tweede UR 2023 structureel de laatste stand van de verbeterplannen toe te lichten. De jaarrekening 2021 is reeds goedgekeurd door het Parlement van Sint Maarten, maar moet nog worden vastgesteld en aangeboden aan het Cft.

Liquiditeitspositie

Uit de eerste UR blijkt dat Sint Maarten eind maart 2023 beschikte over ANG 48 miljoen aan liquiditeiten. Dit is een stijging van ANG 22 miljoen ten opzichte van het vierde kwartaal in 2022. Om een juiste analyse te kunnen maken van de ontwikkeling van de liquiditeitspositie en risico's dienen ook de kortlopende schulden meegenomen te worden en de nog te verwachten inkomsten welke niet betrekking hebben op het huidige begrotingsjaar 2022. Het Cft verzoekt Sint Maarten om dit vanaf de tweede UR structureel op te nemen.

Collectieve sector

Sint Maarten behoort voor 1 april 2023 de collectieve sector vast te stellen voor de begrotingsjaren 2024 en 2025. De staatssecretaris gaf aan, in samenwerking met het CBS Sint Maarten en het CBS Nederland, een nieuwe werkwijze te formuleren waarbij de processen zullen worden geoptimaliseerd. Het Cft verzoekt Sint Maarten om het Cft te informeren over de verwachte datum van vaststelling.

Overheidsentiteiten

Actuele financiële informatie van het nutsbedrijf GEBE, Telem en Princess Juliana International Airport (PJIA) ontbreekt in de UR. Op 11 oktober 2022 verzocht het Cft om toezending voor 1 december 2022 van de jaarrekeningen van een aantal geselecteerde entiteiten.⁶ Tot op heden leverde Sint Maarten maar enkele jaarrekeningen over 2021 aan. Het Cft verzoekt Sint Maarten om hier zo snel mogelijk gehoor aan te geven.

De overheid van Sint Maarten heeft schulden aan meerdere overheidsentiteiten. De totale betalingsachterstand aan overheidsentiteiten bedroeg aan het eind van het eerste kwartaal van 2023 ANG 141 miljoen. Dit is een toename van ANG 6 miljoen, die het gevolg is van een bijstelling van het retroactieve bedrag van het Korps Politie Sint Maarten (KPSM). Het Cft adviseerde Sint Maarten het retroactieve bedrag ten aanzien van het KPSM zo snel mogelijk definitief vast te stellen.⁷

Nu de liquiditeitspositie van Sint Maarten aanzienlijk is verbeterd, verzoekt het Cft Sint Maarten om bij de tweede UR een toelichting op te nemen met de zienswijze voor de aflossing voor de betalingsachterstanden aan de SZV en het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten (APS), zodat ook op dit punt wordt voldaan aan de aanwijzing uit 2015.

---

⁶ Cft, kenmerk Cft 202200127, Rapportages collectieve sector en verzoek jaarrekening overheids(gelieerde)entiteiten, d.d. 11 oktober 2022.

⁷ Cft, kenmerk Cft 202200099, Reactie op de tweede uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 30 augustus 2022.

Cft, kenmerk Cft 202200150, Reactie op de derde uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 28 november 2022.

Cft, kenmerk Cft 202300022, Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 1 maart 2023.

Zorgfondsen

Het cumulatieve tekort van de Ziektekostenverzekering (ZV), de Ongevallenverzekering (OV) en het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden (FZOG) bedroeg eind 2021 ANG 345 miljoen, en het verwachte tekort van de SZV over 2022 bedraagt ANG 81 miljoen. Dit wordt voor ANG 40 miljoen veroorzaakt door negatieve beleggingsresultaten. Met de introductie van een algemene ziektekostenverzekering verwacht Sint Maarten de tekorten bij de zorgfondsen terug te dringen en beoogt Sint Maarten invulling te geven aan de aanwijzing uit 2015. Het Cft continueert de gesprekken met de SZV om toe te werken naar een transparante en goed onderbouwde meerjarenbegroting.

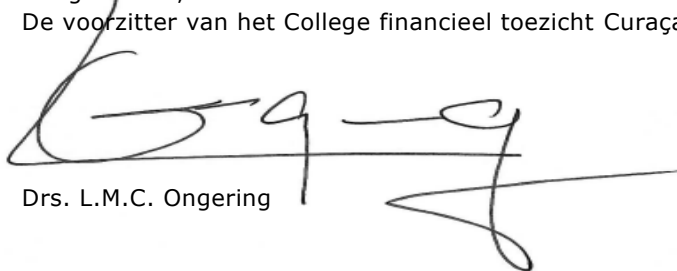
Rentelastnorm en schuldpositie

Op basis van de beschikbare gegevens is het aannemelijk dat de rentelasten van de collectieve sector van Sint Maarten binnen de nog vast te stellen rentelastnorm liggen.⁸

De overheidsschuld van Sint Maarten bedraagt per 31 maart 2023 naar schatting ANG 1.170 miljoen. De overheidsschuld van Sint Maarten bedraagt daarmee 48 procent van het bbp.⁹ In de vastgestelde overheidsschuld is het cumulatieve tekort van de zorgfondsen, dat is gefinancierd met reserves uit andere sociale fondsen, buiten beschouwing gelaten.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Sint Maarten
De minister-president van Sint Maarten
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten

---

⁸ Department of Statistics Sint Maarten (2021). Collective Sector Report 2021. Establishing the Collective Sector and interest expense norm of Sint Maarten.

⁹ Bij het bepalen van de schuldquote is uitgegaan van het bbp voor 2023 dat het IMF heeft gepubliceerd in IMF, Article IV Consultation discussion: Press release and Staff report - Curaçao and Sint Maarten, August 2022.